

ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร
ในเขตอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัย ศิริพงษ์ วีระภักทรกุล ปริญญา ปร.ค. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ การวิจัยระยะที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ความสำเร็จของการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้
การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่าง เป็นหัวหน้าครอบครัวเกษตรกร
ในอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 391 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified
random sampling) การศึกษาระหว่างเดือน เมษายน ถึง เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557 เครื่องมือที่ใช้
เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard deviation) และ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)
การวิจัยในระยะที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบและยืนยันรูปแบบการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการใช้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง ได้แก่ นายอำเภอสตึก เกษตรอำเภอ ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตร และพัฒนาการ
อำเภอสตึก หน่วยงานการศึกษา เกษตรกร ประชาชนผู้ทำการเกษตร บุคคลที่มีความรู้ในชุมชน
เกษตรปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 15 คน ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive) เครื่องมือเป็น
แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ใช้วิธีการ
วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสำเร็จของการประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มเกษตรกรอำเภอ สดึก ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับสูง ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดการแบบมีส่วนร่วม การดำรงชีพอย่างยั่งยืน การเรียนรู้ และ ความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเอง

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในเขตอำเภอสดึก จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ เจตคติต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนจากผู้นำชุมชน โดยตัวแปรดังกล่าวสามารถพยากรณ์การประยุกต์ใช้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร ได้ร้อยละ 65.90 ($R^2 = 0.659$)

3. รูปแบบการพัฒนาการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในเขตอำเภอสดึก จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 1) ในระดับบุคคล ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การได้รับความช่วยเหลือจากผู้นำชุมชนช่วยเหลือการมีเครือข่ายสนับสนุน 2) ในระดับชุมชน การมีการจัดการตั้งศูนย์เรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประสานเครือข่ายนอกชุมชน การศึกษาดูงาน 3) การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนในลักษณะนโยบายสาธารณะอย่างต่อเนื่อง 4) การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

TITLE: Developing a Living Model of the Sufficiency Economy Philosophy for Famers in Satuk District Buriram Province

AUTHOR: Mr. Siripong Weerapatharakul   **DEGREE:** D.P.A. (Public Administration)

ADVISORS: Asst. Prof. Dr. Sanya Khenaphum   Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Saowalak Koisolkitiamporn   Committee

Asst. Prof. Dr. Witaya Chareonsiri   Committee

RATABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY , 2015

ABSTRACT

The research was divided into two phases. Phase 1 was to analyze the practical applications of the Sufficiency Economy Philosophy and to identify the casual factors affecting the application of the Sufficiency Economy Philosophy for the farmers' living. The samples were 391 heads of the farmer families in Satuk District, Buriram Province. They were selected by the stratified random sampling method during April to July 2014. The instrument was a questionnaire with a .93 reliability index. The statistics used were frequency, percentage, man, standard deviation and multiple regression analysis. Phase 2 focused on designing a living model of the Sufficiency Economy Philosophy for the farmers in Satuk District, Buriram Province. The target population was 15 people who related to the application of the Sufficiency Economy Philosophy for their living consisting of the district chief officer, district an agricultural officer, a manager of Bank for Agriculture and Agricultural Co-Operatives, a district developing officer, farmers, local philosophers. They were selected by the purposive random sampling method. The data was collected by the structural interview and the focus group discussion method. The content analysis was employed for the study.

Results of the research are as follows:

1. The research findings showed that the average level of the success in applying the Sufficiency Economy Philosophy for the farmers ' living in Statuk District, Buriram Province was at a high level ($\bar{X} = 3.94$). The high rated items of the successful application were participatory management, sustainable living, knowledge and self sufficiency.

2. The factors affected positively the application of the Sufficiency Economy Philosophy for their livings at the .01 level of the statistical significance. The factors were attitudes toward the Sufficiency Economy Philosophy, and support of community leaders. Additionally, the percentage of the prediction on the application of the Sufficiency Economy Philosophy for the farmers' living was 65.90% ($R = .659$).

3. The living model of the Sufficiency Economy Philosophy for improving the farmers were composed of four factors: 1) a personal factor consisting of positive attitude toward the Sufficiency Economy Philosophy, support of the community leaders and farmer networks; 2) the communities consisting of establishing a local learning center, experience exchange, connecting with other networks, and study visit; 3) support of the and private sectors including public policies, and 4) the efficient administration.